

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Manuscrisurile nu se primesc.
 Manuscrisurile nu se restituie.
 Brevetele de publicare:
 Brașov, piața mare, Târgul
 Inului Nr. 30.
 Inserate mai presede în Viena
 R. Mosse, Haasenstein & Topler (Otto
 Haas), H. Schalk, Alois Herold, J.
 Duka, A. Opplich, J. Donnerberg; în
 Budapesta: A. V. Goldberger, Sch-
 tein Bernat; în Frankfurt: G. L.
 Daus; în Hamburg: A. Meiner.
 Prețul inserțiilor: o serie
 zarmond pe o colână 6 cr. și
 30 cr. timbru pentru o publi-
 care. Publicări mai dese după
 tarifar și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o
 serie 10 cr. v. a. sau 80 banl.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 3)

„Gazeta” este în fă-care și
 Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se primumără la toate oficiile
 poștale din țară și din afară
 și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiune, piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30 etagiul
 I.: pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu anul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
 sau 15 banl. Atâtă abonamen-
 tele câtă și inserțiunile suntă
 a se plăti înainte.

Nr. 12. — Anul LVI.

Brașov, Duminecă, 17 (29) Ianuarie

1893.

Ună curentă primejdiosă.

Brașov, 16 Ianuarie v.

În veaculă acestă ală trufiei, ală reclamelor și lăudăroșilor, s'a incubat între omeni o bolă lipicioasă, de care și între noi au început să se molipsescă sufletele unora, mai ales din tinerimea noastră.

Se pare, că s'ar fi stricat vremile, s'ar fi știrbit obiceiurile. Ori încătrău te întorci, dai de vorbe umflate găsesc larmă multă, pe când în fapte suntem săraci.

Bătrânii noștri în vremea lor nu prea făceau așa. Lor le plăcea mai mult să facă și să tacă. *Sincaiu* a umblat o viață întrăgă cu desăgii în spate și nimenea nu scia, că în desăgii lui se află istoria nemului românesc, — istoria scrisă de el, pentru care astăzi îl laudă și preamăresce România totă. *Fetru Maior*, *George Lazar*, *Inocențiu Clain* și alți bărbați iluștri din istoria noastră națională, erau bogați în jertfe, bogați în fapte mari și strălucite, aduse pe altarul neamului românesc, der cu toate acestea, ei niciodată n'au bătut clopotul, ca să atragă privirile lumii asupra lor. Numai după mörte s'a știut cine au fost și ce au plătit ei, numai după mörte s'au cunoscut faptele lor, pentru cari acum totă suflarea românescă preamăresce pomenirea lor și-o va preamări în veci.

Astăzi par' că n'ar mai fi așa, par' că o sémă din omenii noștri din vremile de aci n'ar mai lucra pentru ca să lucre, ci numai pentru ca să-i scie lumea, să i admire și să-i preamărescă.

Doritori de-a se ridica de-odată la înălțimea, la care alții au ajuns pot printr'o viață întrăgă, plină de fapte și de jertfe, o sémă din omenii noștri, mai ales din ti-

nerime, au început să devină nerăbdători și acestă nerăbdare a lor li întărită, li ațită și-i face să credă, că fă-care din ei a găsit farmecul, prin care într'o clipă se ne fericescă pe toți și să-și asigure ună nume neperitor în istoria neamului nostru românesc.

În închipuirea acestă a lor, ei umblă să-și facă drum, și pentru a pută trece înainte, încarcă cu hulă și cu oară pe toți, căți le stau în cale. Ordine, disciplină, autoritate nu vor să cunoscă; pe bătrâni li socotesc ca pe niște vechituri de lăpădat, căci ei se cred mai cuminte decât bătrânii, și mai înțelepți decât înțelepții.

Din cartea istoriei ei nu vor să tragă învățături, ăr sfaturile altora nu le bagă în sémă, decât nu cumva sunt venite dela soți de ai lor. Ei vor numai să scrie cărți, der nu să învețe din cărți; vor numai să de sfaturi, der nu să asculte sfaturile. În loc de a umbla să se facă vrednici de cinstea poporului și a urmașilor lor printr'o muncă serioasă și prin jertfe adevărate pentru binele nostru obștesc, ei se gândesc numai la aceea, cum să atragă privirile asupra lor, cum să facă, ca să vorbescă lumea de ei și pe ce cale ar pută să ajungă mai ușor la ună nume mare și cunoscut.

Decă însă pe unii ca aceștia vei căuta să i judeci după fapte, nu-i vei afla, ori chiar de i-ai afla, nu mult vei avé să te bucuri de faptele lor.

Din norocire, până în momentul de fră, numărul acestor spirite trufase și pline de vanitate încă nu este mare la noi; der cu toate acestea, decât nu vom fi băgători de sémă și nu-i vom scie preții după ceea ce sunt, ușor pot să pricinuescă în sinul no-

ștrii mari turburări și să ne ducă la mari încurcături.

Din acestă parte ne amenință așa-dără ună pericol, care tot mai fiindcă tinde să izbucnescă în lăuntrul nostru, în castrele noastre, este mai mare și mai amenințător, decât toate pericolele, câte ni-au venit vre-odată din afară, din partea contrarilor noștri.

Trebue deci să fim cu mai mare luare aminte și cu mai multă judecată asupra celor ce cetim și audim. Să nu ne lăsăm ademeniți de vorbe sunătoare, ci să ne facem întotdeauna o judecată întemeiată pe fapte și pe dovezi, și numai după aceea să credem ce e de crezut și să facem ce e de făcut.

Pe povârniș.

„Democraticul” ministru-președinte unguresc, *Aleksandru Weckerle*, este om nenorocos. Zodia, în care a luat el frânele guvernării, mai mult sémăna cu figura racului, căci de două luni de când guvernază el Ungaria tot rezultatul politicii lui se poate reduce la ună mare zero, adică la nimic. Nici ună activă la bilanțul storfărilor sale politice, de cumva nu vom pută socoti ca „activă” detunăturile sale contra naționalităților nemaghiare, cu cari mai dăle trecute a umplut sala consulfărilor „părinților patriei”, unde s'au fărîț și se făuresc legile draconice îndreptate contra limbii și a naționalității poporelor nemaghiare.

Guvernul *Weckerle* a stat dela început pe fundament forte șubred. Pe lângă totă istețimea și viclenia nașului său, a faimosului *Tizza*, el n'a putut să câștige putere, să se înrădăceze și să stea neclătit în fața ata-

curilor, ce opoziția maghiară le îndreptă în contra lui fără de nici o cruțare.

De câteva zile încôce foile din Pesta vorbesc chiar de o nouă crisă ministerială. Crisă acestă are cauzele ei adenci. Chiar în sinul partidei guvernamentale domnesce o mare nemulțumire. În acestă partidă au eșit la ivelă mai multe curente. Unul, doresce ca să rămână, ca membri în partid și aceia, cari se opun proiectului căsătoriei civile, cu atât mai vartos, că până acum șefii partidei n'au declarat, că proiectul căsătoriei civile ar constitui cestiune de putere, adică la casă de neprimire guvernul să-și dea dimisia. Ală doilea curent din potrivă, se provocă la aceea, că politica bisericescă neliberală a fostului ministru președinte *Szapary* a fost cauza, pentru care partidă l'a făcut să-și dea dimisia și astfel membri în partidul liberal pot fi numai acei deputați, cari pretind o politică bisericescă liberală.

Der sbuciumările și frecările de soiulă acesta esistă chiar și în sinul partidelor opoziționale. De luni de zile parlament și guvern se află într'o situațiune forte încurcată și desperată. Și de când astfel merg treburile în tabăra guvernamentalilor și opoziționaliilor maghiari, ei nu mai sunt în stare de a săvârși nici fapte, nici de-a se hotări într'un fel său altul, spre a scote carul politic din nămolul în care s'a cufundat aproape de tot.

Astfel o crisă, și încă o mare crisă ministerială e în ajun de izbucni. Patimele deslănțuite de sigur că vor și provoca-o, der înainte nu putem scie cine va fi învingătorul. Aci vedem, că toți sunt învinși. Guvernamentalii lui *Weckerle* o duc numai

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

In gura leilor.

Narațiune istorică de E. Malsow.

I.

O adencă tăcere domnia în templul *Vestei**) din Roma, în care numai ziua, când forul era plin de mii de omeni, pătrundea ună murmur, ca șgomotul îndepărtat ală valurilor mării; acum era nopte și atâtă în lăuntru câtă și afară în întinsa piață domnia tăcere.

Pe o laviță aurită se odihnia jumătate deșteptă, jumătate visătoare, pe covorul scump de Siria, *Vestala Claudia Quinta*, a cărei da-

*) *Vesta*, deita căminului familiar și a focului sânt, avea un templu strălucit în forul din Roma. În el ardea ună foc, care trebuia să fi pădit și și nopte de pretesele, feciorele vestale. Stingeră lui era privată ea o mare nenorocire pentru cetate și pentru stat.

Trad.

torință era să pădescă focul sânt. Ună vestiment albă și învelea trupul, ăr capul ei frumos era împodobit cu legătura de aură a Vestalinelor. Sala cea mare și în formă de cerc se afla pe jumătate în întunec, din care lucia slab stilpii de marnură, cari țineau tavanul împodobit cu aur. Focul sânt, care ardea în mijlocul unui altar de pētră, răspăndea puțină lumină.

Să fi fost cam pe la miezul nopții, când perdeaua cea grea, care închidea o ușă, ce da în spre afară, fū dată la o parte și un bărbat în strălucita armatură a gardei împărătesc, pretorianul intră în sala templului. O îndrăsnelă ne mai pomenită! Căci legea romană pedespa cu mörte pe bărbatul, care în timpul nopții călea în templu. Zingănitul armaturei sale de aură atrase luarea aminte a Vestalei; ea sări în sus și privi încremenită pe cel ce intrase, ca și când ar fi fost ună duh, nu om de carne și de ose.

În sfirșit dăse ea cu buzele tremurânde.

— „Nesocotitul, cine ești? Nu scii, că mörte ilă ajunge pe acela, care îndrănesce a călea în timpul nopții acestă lăcaș sânt? Ce voesci tu aici în templul deitei celei curate?”

— „Frumosă *Claudia*,” dăse bărbatul, „te-am vedută acum de curând la jocul din loja împărătescului meu frate. Nici-odată n'am vedută o femeie mai frumoasă și mai nobilă decâtă tine. Am venit, ca să și-o spună acestă.”

Acum recunoscu ea pe bărbatul. Era fratele împăratului *Deciu*, comandantul gardei romane, un tēner destrănat și freat prin toate vițiile capitalei. Când, mai înainte cu câteva zile, *Claudia* mergea spre circ în fruntea șoțelor ei, pentru ca acolo, la locul de onore ală Vestalelor, să privescă jocurile, se întâlne cu el. Cu venerațiune, după datina timpului aceluia, se dede el la o parte, der o urmă și la jocuri —

acesta o aflase ea dela șoțele ei; —atențiunea prințului împărătesc era mai mult îndreptată asupra ei, decâtă asupra căilor și a conducătorilor căruțelor. Ea nu-l băgase în sémă.

Cum îndrăsnă nesocotitul să intre în templu în contra datinei străvechi și sante și să o vatame prin vorbele sale? El, ca Roman, trebuia să scie, că după acestă venea mörte.

Prințul se apropiase cu câțiva pași: „Ascultă-mă, *Clandio*” încep el, când ea tăcu. „Te iubesc — trebue să fi a mea. Urmeză-mă, Nu astăzi! Atunci când vei hotări tu. Voesci să și jelesc aici, în acest templu pustiu tineretea și frumșea ta în serviciul deitei?”

Vestala, la aceste cuvinte, se apropiase tare de altar, pe care ardea focul cel sânt. Fața ei nobilă se făcu palidă, der ochii ei aruncau fulgere de mânia și de dispreț asupra celui ce vorbea.

într'ună chină, „naționali“ lui Apponyi ară mușca din fructul amăgitor al puterii și guvernării, dăr nicî lor nu le pră dă mâna, căci se temă, că nu vor putea înșgheba o majoritate cu care să lupte contra mamelucilor clicași ai lui Tisza, Weckerle, Szilagyi și Csaky. Independenții? Ei cu atât mai puțin pot spera, că vor ajunge odată la ôlele pline ale stăpânirii.

Erî partida guvernamentală a avut o conferență, în care, după cum spun toile din Pesta, se speră că unul se va fi ales din zară; adică una, séu alta dintre fracțiunile partidei, va provoca criza. Ca să mai revenim încă odată la aceste fracțiuni, vom spune pe scurt, că sunt de fapt în sinul partidei vre o trei, patru grupuri. Unul este grupul așa numit: clica lui Tisza, adică vechia gardă liberală. Față cu acest grup stau disidenții, adică aceia, căr voescă fusiunea cu Apponyi. Alu treilea grup este ceta lui Szapary, despre care se dice, că ar consta din elemente conservatoare, adică mai ales din grăfi și baroni cu înclinări aulice, séu din elemente, căr ară ține cu Nemții. Alu patru grupu îl formeză acei credincioși mameluci, căr se supună întru tôte poruncilor stăpânilor séi, luându afară căsătoria civilă, care n'o pot primi în virtutea sentimentelor lor catolice.

Orî cât și-au dat silința unii dintre șefii partidei să împace pe acești nemulțumiți, nu au ajuns până acum la nicî un rezultat definitiv.

Urměză dăr, că partida liberală se află în ajun de descompunere, ér dimpreună cu acesta o îndoită criză va izbucni peste puțin.

Privitor pasivi, aprôpe indiferenți, ai acestor felu de sbucimări dintre partidele maghiare, noi Români nu putem — după cum amă dîs'o de atâtea ori — să așteptăm dela aceste lupte „patriotice“ nicî ceva mai bine, nicî ceva mai rău. Pentru noi binele va veni numai atunci, când se va spulbera odată politica de asuprire și nedreptățe, ce Maghiarii au inaugurat o față cu tôte poporele nemaghiare din stat îndată după ce s'au vedit scăpați din jugul nemțesc.

Sistemul de față politic este pentru noi dóră mai rău și mai pri-

mejdios, decât chiar și cel mai nemilos absolutism, și de aceea speranța noastră n'o putem, nu ne este iertată s'o punem, decât în noi și numai în noi, în curajul, bărbăția și în înțelepciunea luptelor noastre pentru limbă și naționalitate.

CRONICA POLITICA.

— 16 (28) Ianuarie.

În cursul acestei săptămâni s'au continuat în dieta ungerescă dezbaterile asupra bugetului ministerului de interne. S'au mai cărăit cei deputați cât s'au cărăit, dăr când au ajuns la titlul privitor la gendarmeria, era cât p'aci să se ia de cap, Kossuthistii s'au bursucătu rău și au dîs, cum se pôte, ca gendarmii unguresci să pörte la sabă oiucuri austriaci? Ai Austriei sunt ei, Némțul îi ține pe ei? Dēcă sunt gendarmii unguresci, pentru ce nu pörtă oiucuri unguresci, pentru ce nu se împodobesă cu tricoră ungerescă? Inzadară le spunea ministrul de interne Hieronymi, că elu bucosă ar face, bucosă ar îmbrăca tötă lumea în tricoră ungerescă, voință ar fi la el, dăr ce folos, dēcă nu este puțin? Inzadară au fost tôte. Kossuthistii sciau una: nu și nu, că loră numai oiucuri unguresci le trebuie, că dēcă nu, nu vor vota bugetul. Așa s'au cărăit unii pe alții o săptămână întregă, dăr la urmă Kossuthistii au păpat'o nesărată. Bugetul s'a votat și oiucuri au rămas tötă austriaci, cum au fost și mai înainte. — Cu acesta s'au terminat dezbaterile asupra bugetului de interne. Acum vine la rând bugetul ministerului de comerț, cu care érași vor mai avé deputații de lucru pentru o săptămână ori mai bine.

Pressa europeană s'a ocupat în săptămâna acésta cu împăcarea între exregele Milan și exregina Natalia ai Sârbiei, care a produsă o bucurie nespă în poporațiunea din Sârbia. Din incidentul acesta s'a făcut un conduct de torte înainte palatului din Belgrad. Când regele Alexandru intră în teatru, muscia întonă impul sârbesc Exregele Milan incunosciintă telegrafică regenta sârbesă, că declară de valacilă căsătoria sa cu Natalia. Cercul mai multe versiuni în privința acestei împăcări. „Gaulois“ dice, că mijlocitor al acestei împăcări a fost ambasadorul rusesc din Paris br. Mohrenheim. Un altu dîr susține, că Gladstone petrecându dîlele trecute în Biarritz, unde se află Natalia, a influențat personal asupra actului împăcării. Partida liberală, care acum e la putere în Sârbia nu se prea bucură de

acéstă împăcare, cu atât mai mare este însă bucuria în tabăra partidei radicale din opozițiune, care inclină tare spre Rusia. E probabil, că soții împăcați se vor reintörce în Sârbia.

În dîlele trecute a sosită în Berlin moștenitorul tronului rusesc, ca să asiste la căsătoria princesei Margareta. La gară a fost întâmpinat de împăratului, de principii și de o strălucită suită. Marele duce moștenitor luă loc în trăsură lângă împăratul Wilhelm. În dîna următoare marele duce făcu mai multe vizite pe la demnitarii imperiului. În 26 Ianuarie a ținut împăratul Wilhelm un toast în sănătatea marelui duce. Împăratul dice: „Trimiterea lui Tarevici la acésta festivitate mă deobligă la o adencă recunoscintă. Toti vedem în Țarul pe purtătorul tradițiilor vechi monarhice.“ Împăratul beu paharul în sănătatea Țarului Tarevici. multămi printr'un scurt toast în sănătatea împăratului Wilhelm.

Unu nou atentat.

Ministrii unguresci de culte și instrucțiune publică, ori și de câte ori li s'a dat puțină și ocaziune, au sciut să stea înaintea dietei unguresci cu câte un proiect de lege, prin care se atacă orice garanție și posibilitate a unei desvoltări de sine stătătoare a învățământului nostru românesc. La 1879 prin legea privitoare la învățământul popular; la 1883 prin legea privitoare la școlile medii; la 1891 prin legea despre Kisedovuri a introdusă cu forță, amă puté dice, limba ungerescă în institutiunile române de creșe și învățământ, ba până chiar și în sanctuarul familiei.

N'au fost destul însă cu atât. Guvernul ungeresc va veni în curând în dieta c'unu nou proiect de lege, cu așa numita lege pentru regularizarea salariilor învățătorilor, prin care d-lu Csaky vré să completeze trista iconă, ce ni se înfățișeză, deschidend cartea de legi unguresci la pagina unde se cuprind monstruoșele capitole și fioroșii §§-i prin cari noi, poporele nemaghiare, și în deosebi Români, suntem jigniți și vătémați în grad aprôpe ne mai suferit.

Noul proiect de lege, abătându-se și călcându în picioare § 11 din articolul de lege 38 din 1868, care lasă la competența confesiunilor fixarea salariilor dela școlile populare confesionale, estinde § 142 din numita lege și a-

supra învățătorilor ordinari și ajutătorii dela școlile populare confesionale. adică statorcescă minimumul salariului, ce compete unui învățător. În înțelesul § 1, alinea 2 din acest proiect, salariul unui învățător dela o școlă elementară nu pôte fi mai mic de 300 fl., a fără de locuință bună și potrivită provedită cu grădină în mărime de 1/4 juger. În conformitate cu acésta condițiune, § 9 alu noului proiect obligă, pe confesiuni, ca în restimp de 6 luni de când legea a intrat în putere de drept, să asigureze învățătorului salariul minimal de 300, respective 200 fl. pentru învățătorii ajutătorii. Dēcă însă confesiunile nu pot, din cauza sărăciei, să asigureze suma cerută de lege, séu dēcă aruncul de 5%, care se face după darea directă, este cheltuit, atunci în timp de 3 luni respectiva confesiune e datore să se adreseze cătră ministru de culte pentru a primi ajutor din partea statului, adică suplinirea sumei, care lipsește. La casă când confesiunile, în terminul arătat, nu vor lua măsură în nicî o privință și totuși doresc să susțină școlile, atunci după un restimp de 9 luni dela intrarea în vîgore a legii, salariul minim se consideră, ca asigurat din partea respectivei confesiuni, ér dēcă elu nu se solvesce, atunci învățătorul are drept de a se plânge la ministrul, care va dispune încasarea lui pe cale administrativă. De cumva însă se întemplă, ca salariul să nu se pót încasa, atunci confesiunea, care susține școlă, intră sub dispozițiunea § 15 din art. de lege 38 din 1866, adică guvernul pôte ordona, ca școlă respectivei confesiuni s'o prefacă în școlă comunală.

Tôte ar mai fi cum ar fi, dăr proiectul cel mai nou alu d-lui Csaky cuprinde un § și mai afurisit. Este § 11, care dispune, că cu ocaziunea ocupării unui postu învățătoresc, acolo, unde statul contribuie o sumă de 50 fl., instituirea învățătorului atêrnă dela aprobarea ministrului, care dēcă află, că „din punct de vedere alu statului“, învățătorul nu e tocmai pe placul Măriei Sale, atunci autoritățile îndreptățite, la provocarea ministrului, trebuie să procedă la alegerea altui învățător, care érași este a se înainta spre aprobarea ministrului.

Unu altu §, adică 12, regula-

Ea-și ridică mâna și arată spre ușă.

— „Nu te teme!“ dîse îndrășnețulu, apropiându-se tare de ea; „nu te teme. Sunt destul de puternic, ca să te ocrotesc, chiar și în contra puterii legilor. Împăratul e bolnăvicios. Doctorii îi prevestescă o viață scurtă. Dēcă elu va muri, atunci pretorianii*) mei mă vor proclama de împărat. Voescă tu să respingi pe vizitorul Cesaru, care va domni peste totu pământul?“

— „Smintitul!“ strigă Vestala, „dēcă nu vei părăsi îndată lăcașul acesta sântu, voi chiama pe servitorii Templului și atunci estî perdut. Du-te! Dēii să te pedescă!“

Elu rise cu batjocură. „Dēii? Esci atât de prôstă, să credi în dēi? Pentru cei cuminte nu există dēi. Pôte să se rôge loră mulțimea. Noi venerăm numai frum-

*) Pretorianii formau garda împăratului.

șeța și credem numai în bucuriile pământului. Eu ridu de dēi și de mânia lor.“

— „Atunci teme-te de disprețulu meu“, strigă ea și se îndreptă spre ușă, ca să părăsescă sala.

Dăr elu i-se puse în cale și dîse: „Alege între dragostea mea și între mânia mea. Tu nu mă cunosc. Cine mi-se împotrivesce, pe acela îl nimicesc. Acultă de mine! Nu astădî; dăr nu mă lăsa fără speranță, că mă vei asculta.“

— „Fă-mi loc!“ strigă ea și-și trase pumnalul, care atêrna într'o tēcă de aur la cingetorea ei. „Fă-mi loc și nu îndrăzni a mă atinge. Tu séu eu, pe unul din noi îl va isbi cuțitul acesta!“

Stând ea așa înaintea lui, cu pumnalul în mâna dréptă, sémăna cu o dēiță, dăr nu cu o făptură omenescă. Frumșeța ei îl îmbéta, împotrivirea ei îl mânia; dăr elu vedu, că acum trebuie să se supună.

— „Mă ducă“, dîse elu, „căci

n'am venit, pentru ca să mă luptu cu o femeie. Iți lasă timp de gândit. Nu uita: ai să alegi între iubirea și ura mea. Pe tine nu te pot ocroti dēii, dēcă voi vré să te nimicesc.“

Dîcendă acestea, părăsi sala templului. — — — —

De repețite ori se încercă a se apropia de Claudia — dăr tôteuna înzadar. Frumôsa Vestală scia să se împotrivescă voinței sale puternice.

Dăr avea să simță răsunarea sa!

Îi era ușor printului împăresc să câștige martori falși; și în adevăr, abia câteva săptămâni trecură dela pētrunderea aceea voinică în templu, când Claudia fu acusată, că a necinstit lăcașul sântu alu Vestei, o crimă, care se pedepsea cu baterea cu biciul în public și cu îngroparea de viu.

Ea părea perdută, căci față de influința puternică a printului împăresc nu puteau face nimic, nicî chiar rudeniile cele mai fruntașe ale Claudei. În ora din urmă,

abia reușiră să o ajute la fugă; Cum? — acésta rămase o taină, care niciodată n'a eșit pe buzele ei.

Era o nôpte întunecă și plioșă de primăveră, când Claudia fugi din închisore. Singură, părăsită, fără mijloce, rățacea ea prin stradele Romei. Ce-i ajuta fuga, dēcă până în revărsatul dîrilor nu-și găsia unu adăpostu, unde să se ascundă? Ea-și luase unu pumnal și era hotărâtă de a se omori, dēcă va fi recunoscută.

Ore întregi rătăci în jur. Cătră dimineță cădu în sfîșit sleită de puteri în drumul, care ducea la Capua. Între monumentele, ce se ridicau de ambele laturi ale drumului în depărtare mare, căută ea să se ascundă.

Aici o află unu neguțator creștin din Neapole, care venea dela Roma cu căruța acasă. 'I fu milă de ea, o ajută și o puse în căruță și o ținu multă vreme ascunsă în casa sa.

Acolo învăță Claudia a iubi și

menteză până și disciplinarea învățătorilor. Care școlă, de pildă, primește ajutorul de 50 fl. dela stat, autoritatea bisericească a acelei școli, înainte de a executa orice sentință disciplinară adusă față de învățător, este obligată a o așterne mai întâi, spre aprobare, ministrului de culte. Astfel de sentințe au valoare numai atunci, când ministrul nu va ordona o nouă cercetare și nu va aduce o nouă sentință, în timp de o lună de zile dela primirea ei.

Am schițat pe scurt noul proiect cu care ministrul unguresc, contele Albin Csaky, are de gând să pășescă înaintea dietei cât mai curând. Este știut, că proiectul a trecut deja prin comisiunea dietei, alasă pentru afacerile de culte și instrucțiune publică. De fapt el se află spre studiere la comisiunea financiară a dietei.

Și cine ore s'ar mai pute îndoi, că el nu va fi primit? Da, va fi primit, ca toate proiectele de legi de natura acesta; ba poate se va mai și înăspri, trecându prin ciurul șovinismului turbat al deputaților din dieta ungurescă.

Unde mai rămâne atunci autonomia școlilor noastre? unde dreptul profesiunilor și a autorităților noastre bisericești asupra acelor școli, cari vor fi nevoite să primescă miserabilul ajutor de stat de 50 fl?

De oamdată ne mărginim la atât. Cestiunea acesta e prea mare și importantă, decât ca s'o putem discuta așa pe scurt. Încheiând atragăm atențiunea tuturor Românilor asupra acestui temerar atentat contra școlilor noastre, prin care guvernul unguresc, nu i modru, vré să ne umple de tot paharul suferințelor!

SCRILE ZILEI.

— 16 (28) Ianuarie.

Căsătoria principelui moștenitor român Ferdinand la Londra. Ministrul plenipotențiar al Trei românesci la Londra raportază, că ziua de 10 Ianuarie n. c., în care moștenitorul tronului român s'a căsătorit cu principesa Maria de Edinburg a fost serbată cu deosebită căldură și la curtea regală din Anglia. La prânzul de gală, ce s'a dat cu astă ocaziune, Maestratea Sa Regina Angliei, în sunetul imnului românesc, a ridicat paharul în sănătatea augustilor însurați. Tot odată Regina Angliei și-a exprimată ordița,

ce o are în fericierea prea inbitei sale nepoțe, punându-o sub scutul înaltelor virtuți ale suveranilor români și a nobililor simțăminte ale Românilor.

—x—

Olandabilă societate de temperanță e pe cale de-a se înființa în comuna *Asuagiu de sus* din Sălagiu. Vădându adecă poporul român din această comună, cât de păgubitor este beutura fără cumpetă a vinarsului, cum risipește ea averile oamenilor și la câte ispite blăstămate și neînțelegeri dă ea naștere, — într' adunare ținută zilele acestea, s'au declarat unul ca unul, că sunt gata de-a se constitui într' o societate de temperanță, îndurându-se fiă care pe cale protocolară, că nu voru mai bea vinars în căroiună, și nici la casele lor, abuzuri cu băuturi spirituoase nu voru mai comite. Cu multă bucurie am luat șoare despre această laudabilă hotărâre a bunului nostru popor din Asuagiu, al cărui exemplu din inimă am dori, să fiă imitat cât de mai multe comune românesce. Acesta ar fi pentru comunele noastre cea mai sigură cale de-a ajunge odată la o stare înfloritoare și de-a se scapa de balele de Jidau, cari s'ecă și topescă moșiile bieților neștri plugari.

—x—

Celor ce plătesc dare le atragem încă odată atențiunea asupra împrejurării, că de cumva pe casele ori moșiile lor nemșoatere au datorii, după cari plătesc interese, pot pretinde o reducere a dărei, decât până la 31 Ianuarie n. c. vor înainta fasionările recerute respectivelor primării comunale, eventuală percepțorilor de dare orașenesce. Blanchețele necesare pentru aceste fasionări a datoriiilor se capătă gratis dela primăria fiă-cărei comune. După expirarea termenului de 31 Ianuarie, se mai poate face acest lucru și până la 15 Februarie st. n., dăr numai pe lângă o petiție separată și numai arătându se motivele întemeiate ale întârzierii.

—x—

Cei mai vechi învățători români din Banat. Un învățător din Banat ne trimite o listă a celor mai vechi învățători români din părțile acelea, pe cari i cunoșce densus și cari toți au servit peste 30 de ani, ca învățători. Aceștia sunt următorii: G. *orge Sërbu* din Toracul mic; *Simion Periat* din Togu; *P. Mera* din Ritișova; *D. Lința* și *M. Luchiciu* din Iliada; *Const. Ungureanu* din Săsea; *Mat. Ignea* din Nicolinț; *G. Iana* din Racoșdia; *I. Orza* din Cielova rom.; *I. Mioc* din Argadiu; *I. Marta* din Zitiu; *V. Uta* din Căcova; *A. Popa* din Scașu; *P. Gruia* din Calina; *A. Milea* din Oena de fier; *P. Musteș* din Doelinț; *D. Gruescu* din Boșsa rom.; *M. Tapu* și *D. Novacu* din Fizeș; *Sogden* din Obedu; *C. Popoviciu* din Șdiora; *D. Marcu* din Cereș Timiș; *D. Căprariu* din Onorioiu; *G. Ionuțescu* din Turluoc; *I. Oprea* din Ezerș; *A. Oceanu* din Ierova și *Ios. Olariu* din Damanu. Toți acești învățători au absolvat prin anii 1852—1858 și au servit ca învățători peste 30 ba unii chiar aproape 40 de ani. Mulți dintre ei ar fi avisați la pensiu; dăr la o pensiu potrivită meritelor lor n'au de unde spera și astfel sunt nevoiți, bieții, a munci și mai departe

alături cu tinerii spre a-și agonisi pâinea lor.

—x—

Daruri pentru biserică. Ni-se scrie din *Colnic*: Cu ocaziunea Bobotezei, d-na *Maria Sabina*, mama d-lui învățător din Colnic împreună cu soția acestuia, d-na *Elisabeta Sabina*, au dăruit pentru biserică 5 stihare pentru copii ministranți din materiă bună și frumoșă lucrata. Cu altă ocaziune, mai multe femei din comună, cu ajutorul și la stăruința d-nei preotese *Maria Ieremia* au dăruit pentru înfrumșetarea acleși biserici 1 covor de lână pentru prestol, 3 covore de lână la ușile împărătesce și la dveri, 1 măsaiu de lână tricloru românesc. Fiă esemplul lor binecuvântat!

—x—

Un harnic învățător a dobândit comuna *Ohoba Forgați* în persoana d-lui *Corneliu Ghilezanu*, care timp de 2 ani funcționase ca învățător în comuna *Remetea Pogarnici*, unde în timpul acesta înființase un nou cor de plugari și prin sirguința și buna sa purtare câștigă iubirea tuturor locuitorilor din comună. Abia sosită în *Ohoba-Forgați*, el și aici se puse pe lucru, înființ și aici un cor cu vre-o 30 de școlari și în prima zi de Crăciun se produse în biserică, storcându multămirea cea mai deplină a locuitorilor. Prin progresul făcut în școlă și prin purtarea sa bună, d-lui *Ghilezanu*, după cum ni-se scrie, și aici a câștigat inima poporului, de care cu drept cuvânt și este vrednic un astfel de învățător.

—x—

Un dăr interesant. A. S. R. primul *Ferdinand* al României a primit un forte interesant cadou, din punct de vedere istoric, dela d. *Berger*, consul general român la *Stuttgart*. Nu e nimic mai puțin decât sceptrul lui *Federic* cel mare, întreg de fildeș, artisticeș ciselat și având o lungime de vr'o 80 de centimetre. Extremitatea inferioară formeză o coronă, er cea superioară poartă marca regelui Prusiei cu semnătura sa. De-asupra mânerului e reprodus în relief grupul ecvestru dela *Porta Brandeburgului*. Acestă prețioșă relieviă a fost găsită într' o grădină, în Franca, unde fusese îngropată. Un olandeș bogat o cumpărase întâi și d. *Berger* dela acesta.

—x—

Convocare. Din *Pesac* primim următoarea convocare: Arătându-se în comuna noastră simpatia și dorința, pentru înființarea unui cor vocal, sub scrișii avem onore a convoca la o adunare generală constitutivă pe *Duminea* în 31 Ianuarie (12 Februarie) a. c. la 2 ore d. a., în localitatea școlii române (lângă biserică) pe toți acei p. t. domni și domne, cari împărtășesc această idee. — *Pesac*, 10 (22) Ianuarie 1893. *G. P. Bogdanu*; *M. Porea*; *A. Isacu*.

—x—

Scăderea intereselor la depuneri în *B. Pesta*. Cele mai principale banci din *B. Pesta* au hotărât, ca dela 1 Febr. a. c., să scadă interesele pentru depuneri dela 4% la 3%.

—x—

Primăria capitalei Bucuresci a ince-

pută deja lucrurile de împodobire a orașului pentru primirea A. A. LL. RR. principelui și principesei moștenitoare.

—x—

Agio vamal pentru luna lui Febr. este stabilită cu 20 procente.

—x—

Corul român din *Alibunariu*, sub conducerea dirigentului *Teodor Petrișor*, a dat în în 14 (26) Ian. un concert împreună cu petrecere. Concertul a constată din 7 puncte bine alese. S'a jucat și „*Călușerul*” și „*Bătuta*.”

—x—

Dunărea lângă *Turnu-Severin* a înghițat. Ghița e de 2 metri de grosă. Ministrul de război al României a trimis un batalion de soldați din geniu, ca cu ajutorul dinamitei să spargă ghița, și în urma acestor unele corăbii să fiă eliberate.

—x—

Portul *Sulina* stagnează cu totul. De 23 de zile marea neagră a înghițat la o distanță de 10 kilometri departe de port.

—x—

Furnisare. Direcțiunea de tracțiune din *Budapesta* a căilor ferate de stat ung. are lipsă de mobile, articole de tinichea, butoie, frânghii, materii de curățare, coșcoșii. Informațiunile mai de aproape se pot lua în biroul camerei comerciale și industriale din *Brașov*. Terminul de oferte 15 Febr. a. c.

—x—

Bal costumat. Sâmbătă în 4 Febr. va fi bal costumat de copii în sala hotelului central Nr. 1, cu conlucrarea muzicii orașenesce. Bilete de intrare se pot cumpăra în prăvălia *Meschendorfer* și în librăria *W. Hiemesch* precum și în hotelul Nr. 1. Prețul: pentru vârșnici 60 cr., pentru copii 50. Săra la casă biletele vor fi mai scumpe și adecă pentru vârșnici 80 cr., pentru copii 60 cr. Până la 10 ore săra joca numai copii. Inceputul la 1/8 ore săra.

—x—

Recitatorul *Haus Stof*, va ține în săra de 31 Ianuarie n. c. o conferință în sala hotelului Central Nr. 1. Bilete se pot capeta în librăria *W. Hiemesch* și săra la casă. Prețul: cerle 80 cr.; stală 60 cr.; partere 30 cr.; studenți 20 cr.; galeria 25 cr. Inceputul la 1/8 ore săra. Programa este următoarea: 1. „*Der Prediger von Marienburg*” de *Fr. Teutsch*. 2. „*Ein Volksfeind*” Act IV de *Ibsen*. 3. *Gedichte von Petöfi*, de *Melar*. 4. „*Der Pfarrer aus dem Vaterland*” de *Albert*. 5. „*Sächsische Humoresken*” de *Stof sen*.

ULTIME SCRIRI.

Bucuresci, 27 Ianuarie. A. A. L. L. Regale principele *Ferdinand* și principesa *Maria* sosesc în România Sâmbătă, 4 Februarie dimineața venind pe la *Predelu*. În Bucuresci continuă a se face mari pregătiri pentru primirea Lor. Poporul îi așteptă cu entusiasm.

a cunoșce învățatura lui *Christos*. Ea se hotărî a se face creștină și a-și jertfi viața pentru iubirea deapropelui. Binefăcătorul ei se îngrijă, ca să ajungă sigură și necunoscută în Africa. Acolo după puțină pregătire primi botezul din mâinile bătrânului episcop de *Cartagena* și intră, sub numele de *Perpetua*, ca diaconesă (călugăriță) în serviciul comunei creștinesce *Cartagena*.

Diaconesele formau în vechia biserică creștină un fel de clasă religioasă. Lucrul lor era, să îngrijescă de bolnavi și săraci, să pregătescă pentru botez pe femei (botezul copiilor se introduce peste tot numai în veacul al 4-lea), să le îmbrace și să le desbrace pentru tana botezului și la slujbele *Dumnezeesc* să porțe de grijă asupra femeilor din comunitatea creștină.

Sora *Perpetua* în curând își câștigă iubirea micii comune creștine, ce i-se încredințase. Blandetea și bunătatea ei cucereau ini-

mile bărbaților și ale femeilor. Cumcă frumoșă și regesca femeii trebuia să se tragă din o familie de fruntași, toți o credeau, dăr nimenea nu cerceta, nici nu o întreba, că de unde vine ea.

Toți trebuia să fugă, bărbați, femei și copii, din mica comună creștinescă, cari departe cam de o oră de *Cartagena*, trăiau în tăcere și în pace, ocupându-se cu pescuitul. Întăiu nu voră să fugă, când auziră decretul crâncen al împăratului *Deciu*, care voia să restabilească ordinea și moravurile vechi în împărăția, ce i-se păreau nedespărțite de credința în deii cei vechi și de aceea amenința pe creștină, ca pe nise rezervători, cu chinuri și mörte, decât nu voru voi să primescă obiceiurile religiunii romane de stat. Cei mai mulți însă nu băgară în seamă terminul, până când toți creștinii dintr'o comună aveau să se înfațișeze la magistrat, ca să se lape de credința lor și să aducă jertfa chipului împăratului.

Acum ei erau ca și în afară de ori ce lege, închisorea și mörtea erau sigure pentru cei ce erau prinși. Dăr ea primise încă la timp o solia a episcopului de *Cartagena*, pe care o trimise el mai înainte de a muri pe cruce. În această solia se dicea: „*Domnul vè poruncesce, să vè feriți și să fugiți de prigoniți; căci deorece, coróna de martiri vine din grația lui Dumnezeu și nu pöte fi primită, decât nu sosese ora primirei, așa acela, care se retrage și așteptă, nu e nevrednic de ea.*”

Ei ascultară de cuvintele aceste. Părăsiră patria lor și intrară în mare cu luntrile lor de pescari. Când sosiră soldații guvernorului roman, pentru ca să aresteze pe ei, cari de multă erau trecuți în protocoalele magistratului ca dușmanii ai împăratului, aflară numai colibi, despre locuitorii lor însă nu aflară nici o urmă.

Unde au rămas ei?

Depart de țermuri, se ridica

din valurile mării o insulă stâncosă singularică, dăr mai bine dîsu o stâncă mare și prelungită, pe care pöte vre-o erupțiune vulcanică*) a scos'o din fundul mării. Cu o luntre puteai să o încungiuri într'un césu. Păreții ei de stâncă erau drepti și negri, ne oferind nici un loc, la care ai fi putut debarca. Când furtuna biciuia marea, valurile aruncau spumă albă până în vârful stâncilor, așa încât mica insulă părea, că dispăre cu totul în valuri; decât marea era liniștită, atunci stâncă se odihnea pe întinsa și albastră suprafața a mării, ca o umbră întunecosă într'o câmpie luminată de soare. Nici un picior de om n'a călcat insula acesta pustiă. În timpuri de vijeliă, corăbiile se fereau de a se apropia de ea, dăr

*) În sinul pământului se află materii topite, cari ferbă într'una și apoi din când în când cu o putere uriașă crepă cöja pământului și esă afară. Astfel de ieșiri se numesc erupțiuni vulcanice.

— Trad.

Scrisoarea unui Român din America.

Un plugar român din părțile bănățene, care de mai mult timp petrece în America, abonându-se cu începutul acestui an la „Gazeta Transilvaniei“, ne adresează o scrisoare plină de dor și duioasă față de frații săi Români, din al căror sinu s'a depărtat de atât de tare.

Din această scrisoare, care ni s'a adresat curat numai în limba românească și care s'a expedat pe la sfârșitul anului trecut și a sosit aici în 13 Ianuarie st. n., publicăm pentru curiozitate următoarele:

East-Chicago, 27 Decembrie 1892.

Multa Stim. D-le Redactor! Astăzi îți trimit couponul cu 40 franci și 50 cente ca abonament la multă onorată și plină de diamante românească a D-tale foia „Gazeta Transilvaniei“. Pentru limba și națiunea română având și eu inimă și simț românească, vin cu inima plină de dragoste a sprijini această multă iubită și prețuită foie.

Eu, D-le Redactor, mi-să un plugar din Banat, din comuna Petrilova, în cercul Jamă din comitatul Caraș-Severin. Părinții mei au fost niște sermani plugari. Neavând spesele cerute, ei n'cru fost în stare ca să mă dea în școlă mai înalte, decât numai în școlă normală (primară) din comună.

Și așa umblând eu la cornele plugului până ce am fost în etate de 20 ani, am mers atunci la Reșița-montană ca lucrător în fabrica de fier. Acolo am muncit 12 ani și am învățat cum să fac șinele dela drumul de fier. Acolo m'am și căsătorit cu Sofia Dobrescu, din familia bună, care are și un frate în comuna Furlugă din comitatul Caraș-Severin. Din 1880 și până în 22 Iulie 1889 am trăit în pace și bună înțelegere, der stunc ea a încetat din viață și eu am rămas singur.

Cuprius eu de intristare adâncă, mi-am pus în gând să fac o călătorie până în America, ca să pot voi munita mai ușor această intristare. La 28 Aprilie 1890 am încălcat pe tren din Reșița și în 30 Aprilie am fost în Bremen, în Germania. De aici am încălcat în 3 Mai pe vasul „Vera“ și în 12 Mai am descălcat la New-York pe uscat, după multă suferință pe Oceanul Atlantic cu valurile mării.

De aici am mers la Filadelfia, der neafând de munită, am mers la Patsville la o fabrică de fier. Aici am munită, dera cu multă greutate din partea limbei engleze. M'ntrebau Englezii, că

de unde sunt? Eu le spuneam dreptea, că mi-să din Ungaria. Mi diceau, că mi-să *Hungeri*, pentru că Englezii cetească pe a în loc de i. Și așa la tot cuvântul mi spuneau, că mi s' Ungeri. Și nu-i destul cu atât, ci ne băteau și cu petri pe strade și de aceea am fost silit să merg mai departe înăuntru în America. De multe ori am voit să spun ca-să din România și ca-să Român, precum sunt, dera când mergeam la postă cu epistole, seu le primiam, de loc mi diceau în limba engleză că mi-să *Hungeri*. De multe ori când le spuneam, că mi-să Român, aceea le plăcea Englezilor, că ei iubesc pe Români și pe Franțuzi și pe toate celelalte națiuni, numai pe Unguri nu.

Muncind 9 luni în Patsville, după ce am deprins limba engleză, am călătorit aici, în Statul Indiana. Aici nu bat cu petri pe Unguri, pentru că e stat nou și e slab de locuitori, — și se și plătesc mai bine în toate fabricile.

Cu aceste puține cuvinte, mi tuchei această epistolă salutându-te cu multă căldură și așteptându cu nerăbdare scumpa D-tale foie „Gazeta Transilvaniei.“ Dăe Dumneșeu să trăească și în secolii viitori!

Ioan Manciu.

Glasul unui plugar român.

Badea Vasile Vaideanu din Romosă ne rogă să mai „expedăm“ în „Gazeta Transilvaniei“ următoarea scrisoare, căreia cu plăcere îi facem loc:

Romosă, la 23 Gerar 1893.

Trecut au mulți ani, de când noi Români perdurăm nu bine din mâinile noastre, și anume, *libertatea*.

Nu pot să rabd de-a nu scrie cât de puțin.

Multă mă mir eu, ca econom, ce poți fi, de noi Români suntem înaintea Maghiarilor cei mai urgiți dintre celelalte neamuri de omeni. Nouă ne este oprită de-a spune adevărul. Ce rele au făcut ore acei bărbați demni ai noștri, cari au grăit adevărul priu gazete? Pentru ce au fost ei trași la cercetare și pedepsiți cu închisoare și cu pedepse în bani? Ce rele au făcut acești bărbați?

O Dumneșeu, îndură-te spre noi! Au nu-și aducă aminte Maghiarii de cuvântul acela, că *celu ce se înalță pe sine, se va smeri?*

Politica lor este deșertă. Noi Români avem răbdare și așteptare, căci dice un proverb, că *vremei cōce cereșele*. Speranța noastră este la Dumneșeu, el ne va trimite un viitor mai bun. Multe greutăți purtăm mai ales noi,

economii, și acelea toate vor avea răsplata.

Trebuie să-și aducă aminte Maghiarii, că multe împărății puternice au fost, și pentru înălțare au picat. Și ei pot ușor aluneca, pentru că Dumneșeu nu bate pe omeni când fac răul, der noi nu-i nită.

Multe stăpâniri creștine sunt, și nici una nu vine să ridice jugul nostru, celu greu și să ne elibereze. Pentru aceea trebuie să ne rugăm de Împăratul cerului, ca acela să ne ușureze de greutate, căci *la aști împărați vedu bine, că nu-i nici o nădejde.*

Ce greutate ne trebuie mai mare, ca aceea, că *ni-au delaturat și limba dintre toate scrierile, ce ne vinu dela mai marii noștri*, căci trebuie să mergem cu ele tot la cei ce știu unguere, să ni-le cetească? — O, ce obrăznicie! O, ce nedreptate! La toate acestea Dumneșeu va răsplăti.

Să nu ne lăsăm, fraților.

Să nu lăsăm pe voia lor,

Că de ne-om lăsa supuși

Vom fi ca din lume duși.

Trebuie să ne trudim,

Dreptatea s'o dodăndim,

Ca egala îndreptărire

S'o avem de moștenire.

Rămân de bine-voitori

Ală D-vostră

Vasile Vaideanu,

econom.

Un apel către protopopi.

Primim din diecesa Gherlei un apel tipărit, pe care d-lu canonic *Ioan Papiu*, ca președinte al Reuniunii învățătorilor români din giurul Gherlei, l'a adresat către toți protopopii de pe teritoriul acelei reuniuni, atrăgându-le atențiunea asupra indiferentismului, ce unii membri din cler și învățatorime arată față de cauzele culturale ale acestei reuniuni și avertisându-i asupra datorinței, ce o au ca președinți ai filialelor acestei reuniuni.

Noi de multe ori am accentuat, că protopopii sunt factorii cei mai puternici, dela cari depinde progresul în învățământ și bunăstarea culturală a popoului nostru peste tot. Am arătat prin casuri concrete, că unde protopopii sunt harnici și stăruitori, preoții sunt zeloși, învățătorii la înălțimea datorinței și toate merg bine, în ordine și spre progres.

De aceea aflăm foarte potrivită adresa, la care d-lu canonic Papiu și-a îndreptat apelul său. Suntem siguri, că pe această cale,

D-sa, ca președinte de curând numit al acestei reuniuni, în scurtă vreme își va ajunge nobilul scop, de-a ridica nimbul Reuniunii învățătorilor români din jurul Gherlei la nivelul, ce i se cuvine.

Etă apelul:

Multă Onorate D-le Protopope! A-

vând în vedere, că reuniunea învățătorilor români gr. cat. din giurul Gherlei susă ca atare cu statute aprobate de superioritatea competentă încă dela anul 1880 și în acest restimp, deși a dezvoltat activitate pe terenul și în cadrul ce-lu concedă legile vizente, totuși nu se vede a fi ajuns la rezultatele impuse de spiritul timpului și în mod imperativ poftite de multele cerințe și lipse, cari pe di ce merge se simtă tot mai tare pe terenul instrucțiunii;

Considerând apoi, că viața e luptă continuă, pe ală cărei câmp atât corporațiunile, cât și indivizii unlu fiesc care și are locul merit, amesurată pozițiunei sale; er celu ce nu se nisuesc a umplă locul, unde e postată, cu zelul ce-lu poftesc importanța lucrului formată adese-ori și de impregiurii — și nu și încordă puterile până la acel grad, că în emulațiune să ținu roșă asemenea cu conluptătorii săi — cade învinsu pe câmpul luptei și rămâne înapoi, pe când cei ce s'au încordat fără de preget merg înainte și se apropiă de scop: din acestea și alte motive subscrisul, ca președinte al reuniunii învățătorilor rom. gr. cat. din giurul Gherlei, — în conștiința chiamărei sale și a devisei, că o puteri unite se pōte ajunge departe, — nu în spirit pretentiv ori mandativ, ci în spiritul iubirei frătesce și a încrederei, mi permit a mă adresa către M. On. D-ta, ca către președintele reuniunii filiale din tractul protop. ală M. O. D. Tale, și a te ruga totu deodată, ca între multele ocupațiuni ce ți le impune oficiul, care-lu poști, să binevoiesci a fi cu deosebită atențiune și la interesele speciale ale reuniunii noastre, ca să se dezvoltă activitatea, care pe viitor să ducă la un rezultat cu multă mai îmbucurător, precum o ceru această referințele timpului.

Cred, că nu voi fi rău înțeles, când dau expresiune acestei dorințe, pentru că o fac numai în știința de a-mi implini datorința sântă, la a cărei implinire m'a chiamat încrederea onorabilului corp învățătorescu în adunarea gener. a reuniunii ținută la Beteau, și a cărei încredere o posești și M. O. D-ta, ca președinte ală reuniunii filiale tractuale.

În mai special mi permit a a-

și când era vreme frumoasă se țineau departe de ea, căci vîrfurile stâncose și ascuțite, cari eșiau din apă, arătau primejdiile adâncimei. Ulii și vulturii își făceau cuiburi pe înălțimea sa.

Cu câți-va ani mai înainte de povestirea noastră, un tîner pescar ală micii comunități creștinescî fî apucat de o vreme tare și mînat pe întinsa mare. Ce e drept, el scăpase de furtună, der după ce acesta trecu, rătăci el cu luntrea în cōce și în colo pe marea întinsă, căci prin cerul înorat nu putea privi sōrele, cu ajutorul căruia ar fi putut afla direcțiunea către țărîmure. Vîntul flă mîna spre insula acesta pustiă. Când ajunse în apropierea stîncei, observă, că în partea de miază-nōpte a părăților de stîncă, era un fol de liman, destul de mare, ca să primescă și să ascundă o luntre, ca a sa. Marea era liniștită și astfel el își mîna luntrea înăuntru și tocmai voia să arunce ancora, pentru ca să se

odihnescă, când observă o deschidură îngustă în forma unei semilune, care se perdea înăuntru în nōptea întunecōsă.

Curajos mîna tînerul pescar luntrea sa. După cinci minute se făcu lumină și în curînd se vedu sub cerul liber. El trecuse prin o pesceră. Cu uimire vedu el, că aici, în dosul părăților întunecoși de stîncă, se află un ținut plăcut. Arbori și tufe împodobeau pămîntul, care se prelungea în sus.

Multe sēmēte aruncase vîntul, în miile de ani, dela țermii îndepărtați, și aceste sēmēte află viață între stîncile pustii. Fînțe viețuitoare nu se vedeau, afară de vulturii de mare, cari se aflau în vîrfurile stîncilor. O rață subțire de apă curată și prospētă isvora din stîncă și cădea pleicînd în mare. De-almintrelea aici dormea o tăcere de mōrte.

Tînerul pescar rămase căte-va ceasuri în locul acesta liniștit, apoi căută și află peste

valuri drumul către patria sa. El povesti comunei despre descoperirea acesta minunată; der fiă, că nu i s'a datu credmētū, fiă că nu dederă mare importanță acestui lucru, destul că vorbiră despre ea și apoi o uită.

Acolo fugise acum mica comună creștinescă sub conducerea acelu pescariu. Două-șeci bărbați, nou-șpe-șeci femei și patru-șpe-șeci copii, cu totul cinci-șeci și trei de persoane alergară pe mare, care, mai cu îndurare ca omeni, le oferă un loc de scăpare. Ei duceau cu sine mreji, unelte de casă, făinu, vin și fructe. Pe luntrea cea mai mare se afla crucea de lemn, unde obicînuiau a se aduna, ca să se rōge și să mănânce împreună. Era în luna lui Mai și de aceea nu aveau a se teme de furtună. De ore-ce vîntul era favorabil, către sēră și ajunseră lângă insula stîncōsă, der nu cutezară a se apropia de ea, de orece marea era neliniștită.

Peste nōpte steteră în largul

mării. Când se crepă de diu, priviră cu temere spre mēdă-di, că ore nu se arată o luntre împărătescă; der nu zăriră nimic, decât suprațata nemărginită a mării. În fine către amēdi, când marea se liniștise, cutezară a se apropia și trecu cu toții prin canalul întunecosu spre ținutul frumos din interiorul insulei.

Când mica societate debarcase la țerm, înțonă sub conducerea fruntașului ei un psalm de laudă. Apoi ei implantară crucea și descărcară luntrile, bărbații tăiară arbori, își făcură corăbii și când se apropia sēră, se culcară în simțmētul, că sunt mai siguri, ca cri unde pe suprațata pămîntului. Nu se gîndeau la lipsuri, căci apa băjbăia de raci și pesci și mîncările aduse erau de ajuns pentru mai multe sēptmāni, decă le folosiau cu cum-pētare.

(Va urma.)

Trad. de Cornel Scurtu.

trage atențiunea M. O. D-Tale la următoarele:

a) După ce în înțelesul §-lui 4 din regulament (pentru afacerile reuniunilor filiale) fiă-care reuniune filială are să țină adunări de primăvară și de toamnă și protocoalele cu actele referitoare (în înțelesul §-lui 15) la adunare, are să le subțernă comitetului central, dăr până acuma din unele tracte protop. nu au ajuns la comitetul nici încunoscătoare despre ținerea adunărilor, nici s'au subțernut protocoale: ești rugată cu totă reverința, ca să binevoiesci a lucra intru acolo, ca să se delature acest defect — decât până acuma nu s'ar fi delaturat, — și actele adunărilor reuniunii filiale, după ce vor fi ținute acestea în termenul pus în statute, să ajungă la comitetul central la timpul său.

b) Fiindcă restanțele din taxele membrilor ordinari, la cari sunt obligați după statute III. §. 3. 6), în urma încasării neregulate s'au uroțat din an în an la sume atât de considerabile, încât partea materială a reuniunii, fără de care nu pôte progresa nici cea intelectuală, suferă o daună mare, — să binevoiesci a mijloci, ca restanțierii după patință să și plătescă restanțele și taxele să se încaseze pe viitor mai regulat.

c) Deoarece se aduc unele căințe, că membrii nu ară căpeta cărușia nici diurnele prevădute și prin instrucțiunea ministerială și prin §. 17 al regulamentului pentru prezentarea adunărilor reuniunii, și cei absenți voiesc a-și excusa și a-și motiva absențele cu această împregiurare: e foarte de dorit, ca și în privința acăsta să se afle calea și mijlocele necesare conducătoare la scop.

d) Din protocoalele adunărilor reuniunilor filiale s'a observat, că în unele locuri absențările membrilor ordinari obvină prea adese ori, ba absenteză chiar aceia, cari au să ducă rolă însemnată în adunare (precum disertantele), ca aceste absentări pe viitor să devină totu mai rari, ar fi foarte de dorit să se afle calea de a frecuenta adunările regulat și a ușura înfățișarea la ele, érá pe cei cu absențe nemotivate a-i tracta în înțelesul statutelor reuniunii.

e) Comitetul central numai cu bucuria nu a putut să întâmpine și acea împregiurare, că la premiile publicate în anul trecut au încursu foarte puține elaborate și și aceste nu cu acea diligență lucrute ca să se afle demne de a reporta premiul pus în concurs. O împregiurare este acăsta, care mai mult s'ar puté atribui nepăsării, decât neapăcității și neahărniciei învățătorilor noștri.

Ești rugată dreptă aceea, M. On. Domnule Protopope, ca să binevoiesci atât de a dreptul și nemijlocit, cât și prin mijlocirea Veneratului Cleru tractual — a cerca să se stărnescă emulațiunea nobilă în învățătorii tractuali și în acăsta privință. Ar fi un lucru nu prea de laudat, decât nici la concursurile din éstă an nu ar fi comitetul în plăcuta pozițiune de a puté propune acordarea premiilor puse în concurs.

În urmă peste totu imi permit a însemna, că reuniunea noastră, ca și ori cari alte instituțiuni produse prin spiritul de progres și de înaintarea binei lui comun în genere și în special al instrucțiunii poporului nostru, este o corporațiune, a cărei existență e recunoscută de superioritatea competentă și prin însăși aprobarea, și toți membri acesteia prin intrarea în densa precum și Veneratul Cleru are față de densa obligațiuni nu numai de nobleță, ci și de strinsă datorință a lucra și a conlucra spre ajungerea realizării scopului propus; — în conștiința acestora fiind și comitetul central, cred, că și pe viitor va face toți pașii necesari pentru împlinirea misiunii sale, șperézú însă, ca cu ajutorul lui Dumnezeu și cu conlucrarea multu onoraților domni protopopi, preoți și învățători, nu va veni în acea pozițiune, ca față de împlinirea da-

torințelor din partea membrilor reuniunii să fiă necesită a recurge în promovarea intereselor la autoritatea competentă mai înaltă, care prin aprobarea sa a sancționat întreprinderile noastre, și ar fi un lucru neplăcut, decât nepăsarea ori neinteresarea noastră de cauză ar duce pe comitetul acolo — ca pe lângă recunoștința datorită celor zelosi, să arate și casuri contrare Prea Veneratului Consistoru ori chiar Ilustratului Sale D-lui Episcopu, care e patronul reuniunii.

Acestea voinde a le aduce la cunoștința M. On. D-Tale în șperarea, că vomu avé ocaziune de a te puté întâmpina și pe cel mai zelos și recunoscător și mulțămită pentru activitatea dezvoltată în interesul reuniunii noastre, a instrucțiunii și a cultivării poporului, — cu distincă reverință sum

Alu Multu On. D-Tale
stimătoru în Christos frate
Ioan Papiu m. p.,
canonicu, presidele reuniunii.

Dare de sémă și mulțămită publică.

Brașov, Ianuarie 1893.

Cu ocașinea producțiunii arangiate de Societatea sodalilor români din Brașov la 25 Decembru v. 1892, pe lângă taxa de intrare, unii Domni au făcut și suprasolviri, pentru cari li se aduce și pe acăsta cale cea mai călduroasă mulțămită. Anume au suprasolvit d-ii: A. Vlaicu 2 fl., N. N. 1 fl. 40 cr., L. Romanu 1 fl., D. Platoș 1 fl., N. N. 80 cr., Democovici 40 cr., N. N. 40 cr., I. Seniuce 20 cr., N. N. 20 cr., N. N. 20 cr. Totalu 7 fl. 60 cr. Venitul curat alu petrecerii a fostu de 69 fl. 40 cr.

Totdeodată mulțămim Onoratului publicu românescu din locu, care sprijinesc cu atăta căldură modestele producțiuni ale acestei societăți.

Pentru societatea sodalilor români din Brașov:

Arseniu Vlaicu, Vasile Meșotă.
președinte. cassar.

Literatură.

A apărut:

Brași și putregaiu. Moravuri provinciale de Nicolae Xenopol. A treia edițiă. Bucuresol. Tipografia „Voința națională”. Strada Academiei Nr. 4. 1893. Acăsta carte, scrisă într'unu stilu ușor și românescu, tracteză o istoriă foarte interesantă și umple totodată o lecună simțită în literatura noastră. Dovadă este, că deja în scurtu timp s'au vëndut două edițiuni. Prețulu pentru Ardeal și Ungaria (inclusive porto) 55 cr. nu ca până acum 1 fl.

Vinderea lui Isus, tragedia în 4 acte, (scrisă în versuri) de S. P. Simon, preot în Șomfalén, (p. u. Beszterce). Formatu 8° de 60 pag. Prețulu 35 cruor.

Arta de a trăi.

După Stugau, de Camilă B...

Speranța, aducerea aminte și părerea de rău.

Unul din darurile cele mai sublime, cu cari a fostu dotat omul, ca să-l lumineze calea, adesea atât de întunecată a vieții sale, a-și ridica de nou curajul său slăbit și a nu pierde cu desăvârșire dorul de viață, pe lângă totă miseria și suferințele, pe lângă toate durerile și mortificările, — e șperanța.

Speranțele se poté numi avansuri de bucurii în așteptare, și adesea se întâmplă, că astfelu de bucurii anticipate ne causéză momente mai vesele, decât însăși bucuria. Dăma de Staël n'a mersu prea departe când a dîsu: „A trăi însemnăză a șpera; celu ce ucide șperanța comite unu asasinat.”

În totu casul, însușirea omului de-a gusta înainte în închipuirea sa bucurii viitoare, e unu daru neprețuit alu lui Dumnezeu și pentru omul cu minte, e unul din mijlocele cele mai importante de a se bucura de viața sa. Am dîsu pentru celu cu minte, deoarece șperarea

pătimășă își are și ea pericolele sale. Șperanțe îndelungu nutrite și în fine neimplinite, au împins deja pe mulți omeni, de altcum bravu, la desperare și sinucidere. De aceea sfătuesc pe toți aceia, cari voru să guste din șperanță numai partea cea bună: șperăți, șperăți cu totu avântul, cu totă tăriă sufletului vostru, dăr oșliți-vé inima de mai înainte, pentru ca să stați neclintiti, când șperanța nutrită nu se va implini.

Unii, pentru a scăpa de durerea șperanțelor veștejite, ne sfătuesc a nu șpera nimic cu totu sufletul. Nu sunt de acăsta părere. Decă ne vomu subția șeu chiar amări ori ce șperanță prin ideia, că ceea ce șperăm pôte nu se va implini, atunci răpim șperanței totu ce are ea mai încântătoru.

Unu sufletu moralu tare, nici nu are lipsă să-și știrbescă astfelu gustarea șperanței sale. Decă și nu i-se realizéză o șperanță, elu totuși pentru acăsta nu-și pierde cumpétulu. Elu se mângăie cu ideia, că ceea ce a fostu mai bunu în lucru, adevăz șperanța, a gustat-o deja și că acăstu avansu e din acelea, cari nu se mai replătesc. Nu uită nici aceea, că o inimă de om sănătósă și vióie încă nu devine șeracă prin pierderea unei șperanțe.

Firesce, că arta de a ne păstra cumpétulu după șperanțe pierdute, chiar și după de acelea, cari atingú cele mai intime simpatii ale inimei, nu ni-o însușimú dintr'odată. Trebuie, ca noi însi-ne să ne facemú treptatú educațiunea, pentru-ca să ajungemú la acăsta tăriă, la acăsta elasticitate și la acăsta opozițiă nobilă a sufletului, luându firma hotărîre, de a ne păstra, chiar și la celú mai micu incidentu, echilibrulu sufletului nostru. Să nu credemú, că ar fi unu lucru de prisos de-a ne deda să ne scimú stăpâni chiar și în lucruri mici, pentru-că fiă care putere a trupului și a sufletului, ca să nu amortescă, are lipsă de o impulsione continuă, ca și magnetulu prin atărna de micu greutate.

Mai sfătuiimú de-a nu slăbi șperanța prin ideia neimplinirii ei și din acelu motivu, pentru-că în lucruri practice, șperanța, care stă în legătura cea mai strinsă cu încrederea în sine și cu siguranța, e unu mijlocu de căpeteniă alu isbendei.

Decă șperanța constă în aceea, de a ne închipui bucurii viitoare, ca și când ele ar fi presente, — apoi frica, și sora ei grija, constă în aceea, de a ne închipui suferințe viitoare, ca și când ele ar fi presente. Precum însă prin puterea închipuirii noastre ne putemú cugeta bucurii și suferințe viitoare, ca și când ele ar fi presente, în tocmai așa ne putemú cugeta bucurii și suferințe trecute, ca și când ele éráși ar fi presente.

Ce capitalu, ce comoră nu suntú ore amintirile plăcute! Când prezentulu e secú, nădușitu și plinu de uritu, n'avemú decâtú să ne deschidemú scrinulu amintirilor noastre și vomu avé bucurii în abundență. Pentru-că așa nefericitu nu e nici unu omu, ca să fiă lipsitu cu totul de ori-ce amintire plăcută. Chiar reprivirea asupra greutăților suportate, devine bucuriă, decă e în legătură cu conștiința, că amú întâmpinatú pericolele cu fruntea ridicată și amú suportatú toate greutățile cu tăriă și curajiu veselú.

Pentru a ne convînge despre acăsta, n'avemú decâtú să ascultămú pe unu soldatu veteranu istorisindú despre campaniile și bătăliile, la cari a luatú și elu parte. Cum îi strălucescú ochii, câtú de elocuentă devine vorbirea lui, câtú de tinerú devine éráși bătrânulu flacău, când își descrie aventurile sale rășboinice, cari totuși au fostú însoțite de atâtea strapațe, greutăți și lipsuri. Elu le-a istorisitu în tocmai, pôte pentru a o suta órá, și totuși le istorisescú din nou cu același foc și plăcere.

Séu să surprindemú pe doi amici la revederea lorú după o lungă despărțire, când își revócă în memoriă cele ce le au petrecutú împreună. „Iti mai aduci aminte? Mai scii tu?” — suntú totu alu

doilea séu alu trei-lea cuvântu, pe care-lu poți auzi. Și apoi se punú la istorisite, la o completare și coregere reciprocă; îmbétrânitele inimi se încăldescú din ce în ce mai multu, ele simțescú éráși, ca pe timpul copilariei și alu junetei; trecutul lorú se estinde înainte lorú, ca o regiune luminată de sórele în asfințitu, și decă ei n'au fostú în stare să fáurescă și numai doué versuri schiópe, în acăstu momentu devinú poeți.

Putendu-ne noi reaminti în totu momentulu bucuriile trecute, și deórece și reprivirea peste pericolele și greutățile suportate devine pentru noi unu mijlocu de gustare, așa noi dispunemú în puterea noastră de reamintire, unu puternicu balonú, care e în stare să ne ridice și să ne trecă peste crepăturile de ghiață, colțurile de stâncă și peste încurcăturile prezentulu.

Decă mai considerămú și aceea, că fiă-care prezentu devine trecutú, că ori-ce suferință, pară-ni-se ea ori câtú de grozavă, e trecătoare și că neapăratu va sosi o zi, în care vomu privi la suferințele noastre cu același sânge rece și melancoliă blândă, ca și asupra multorú altora, ce acum trecú ca petrecute, — nu vomu puté pierde nici-odată curajulu, nici-odată nu vomu fi de totu prada întristării.

O singură reprivire în trecutú esistă, care în adevéru e torturătoare; și acăsta e reamintirea greșelilor, a nedreptăților, a stângăciilor comise, prin cari ni-amú causatú noué séu altora rele simțite. Neplăcerea, pe care o provócă în noi asemenea repriviri, limbajulu comun o numescú *părere de rău*, séu *regretare*. Nu numai celú criminalu și pécătosu, ci chiar și omul de altcum onestú și bravu, cunósce acăstu sentimentu și nu esistă nici unulu, ori câtú de moralu și prudentu ar fi, care să nu-și dică: „O, de a-și fi făcutú altcum în cutare séu cutare casu alu vieții mele!”

Cum avemú ore să considerămú noi părerea de rău, din punctulu de vedere alu unei dietetice rașionale a sufletului? Să o huidimú fără dór și pôte?—Rășpunsulu nostru e: *da și nu*. Da, când părerea de rău constă într'o torturare de sine sterilă; nu, decă ea devine impulsione pentru o faptă mai bună, unu faru pentru viitoru.

E adevératú, că și cea mai mare și adencă părere de rău nu pôte face nefăcutu ceea ce s'a făcutú, și că cu re-muscări nesfârșite nu ne facemú nici unu serviciu, nici noué și nici celorlalți omeni conveștitori; dăr totú așa de necontestabilu e, că cu câtú recunoscemú mai bine urmările greșelilor sévērșite, cu câtú dorimú mai multú să nu fi sévērșitu cutare séu cutare faptă a vieții noastre, cu atátú se mișcă mai tare în noi și dorința și propunerea de a repara ceea ce amú comisu, séu întrelăsatú a face.

Părerea de rău decú, ca și grija, e bună și folositoare, decă e *activă*; sterilă și împiedecătoare a veseliei sufletescú e, când e *pasivă*.

Suntú însă amintiri, pe cari trebuie să le suprimămú cu ori ce prețu. Acelea suntú de astfelu, că ne facú numai să suferimú, fără ca prin aceea să ne ajute noué séu altora ceva. Pentru fiă-care omu esistă unu anumitu faptu în viața sa, care a fostú așa de durerosu pentru elu, încátú ori ce reimproșpétare a aceluia în memoriă, chiar și decă au trecutú de atunci decú de ani, face, ca inima lui să sângereze éráși din miu de rane și îi revoltéză sufletulu până la sélbătécia. De aceste se ținú: infidelitatea, ce amú încercatú; gréua nedreptate, ce ni-s'a făcutú; ingratitudinea, ce amú esperiatú. A ierta putemú, de a nu ne rășbuna și urí ne putemú reținé, dăr a *uita* nu putemú.

Înțelepciunea vieții nu numai ne sfătuesc, dăr ni-o impune, ca datorință, a tracta astfelu de rane ale inimei, ca și pe acelea ale corpului. Să încungiurămú totú ce le ar puté face să sângereze de nou. Indată ce amintirea lorú se deș-

teptă în noi, se îndreptăm momentan ideile noastre în altă direcțiune. Ori ce concesione ofere acestor rane viată nouă și o simțibilitate mai dezvoltată. Cu ele se întimplă, ca și cu anumite pasiuni, care prin satisfacerea lor, câștigă totuși mai multă putere. Numai prin o controlare riguroasă asupra noastră înși-ne ajungem cu timpul a-le ține ascuțitul.

„*Avemă lipsă de orești-care violență față de noi înși-ne, ca să ne suferim prea multă*”, dice dâna de Stahl, — și are dreptate.

ECONOMIA.

Unde priesce pomilor.

Iubite cetitorule! Decă te-ai gândit și resgândit asupra pomilor și decă ți-ai pus carul în petrii să-ți faci o pomărie, de bună seamă te vei întreba: Ore unde place pomilor mai bine: în ce locu a decă, ca să nu fiă truda zădarnică? Și cu dreptu cuvântu îți vei pune această întrebare, căci nu e mai rău lucru, decătu când punem o plantă acolo, unde nu-i priesce.

Dér la întrebarea acésta îți și dau răspunsu lămurit și scurtu: Pomii nu sunt gingași, ei priesc bine mai în ori ce locu, numai mocirlosu, apătosu să nu fiă, adecă să nu țină pe elu bălți de apă multu timpu, primăvera și toamna, că acele apoi îi face de negrescu, prindu adecă o rugină neagră pe scărță și nu dă Dumneșu să crească, ori că pieru chiar.

Totu ținutul Ardealului este potrivit pentru pomi, afară de a fundările ce țin apă mai totu mereu și afară de vârfurile munților. Altu cum șesurile, dealurile, pôlele munților noștri, — tote sunt potrivite pentru pomi, veți bine nu chiar pentru fiă-care ne-am de pome.

Vedut'am pomi frumoși lângă Făgărașu, în giurul Sibiiului, Oraștiei, Hațegului, Caransebeșului, Devei, Blășiului, Mediașului, Clușiului, Gherlei. Vedut'am apoi totu pomi frumoși pe lângă Someșulu mare în josu spre Ungaria și în susu până chiar la Rodna, de unde isvoresce acestu fluviu. Ba chiar și în munții apusenți, în giurul Abrudului, am vedutu ici-colea câte-unu pomu frumosu și bine producătoru de unde am venit la convingerea, că: totu pământulu patriei noastre este acomodat pentru cultivarea pomilor, numai — cum am mai dîsu — unde stă apă să nu cercăm, că numai înzadaru muncim.

Loculu șesu e potrivit pomi dâlmele nu prea mari însă sunt și mai bune, ér prin așa numitele hotrópe și gorgane, pe ripele pârâielor între dealuri, pomii se facu atâtu de frumoși și produc atâtu de bine, de nu-i vine omului a crede. Dealurile prea mari însă și cóslele lor prea țepise totuși nu sunt destulu de potrivite; acolo-i priesce sórele prea tare, și nu au picu de scutință în contra vântului.

Afară la câmpu de altcum, nici nu sfătuescu pe nimenea să pună pomi, de nu cumva are unu locu bun, dér tare bine îngrăditu, și de nu cumva are acolo casă, unde să pótă sedé cineva ierna-vera. Veni-va timpul, când și afară la largulu vomu vedé pomi destui, dér noi să ne vedem de-ocamdată grădinile puse în rândulu, ce se recere și pline de pomi nobili, ér după ce nu ne voru mai încapé în grădină, vomu sci noi unde și cum să-i punem.

Numai începutulu e greu, că dedatu odată cu acestu lucru, singuru ne împinge mai departe, cu

deosebire după ce se vedu rezultatele lui binefăcătoare. Că așa suntem noi, ómenii, fără interesu materialu nu prea lucrăm bucuróși, dér după ce vedem, că lucrulu cutare ne aduce folosu, atunci stăm de elu cu mânu cu picóre. Ér cum că pomăritulu aduce folosu, avem esemplu viu între noi, că Sașii, conlocuitorii noștri, facu în totu anul decă și sute de mii de florini pe pome, câți din ei și-au făcutu satele, de ai jura, că-să nisce orașe.

Cum dîcu, numai începutulu e greu, că după ce cercăm odată, de doué, de trei ori și vedem, că ne succede (cum dîcu domni în graiulu lor), atunci nu ne mai putem despărți de ei; totu între ei am sta, totu cu ei ne-am o cupa, îndatá ce nu avem altu lucru mai grabnicu. Sciu dela mine!

Fiindu dér în claru cu răspunsulu la întrebarea, că: Unde place pomilor? să mai scim unu lucru: loculu, ori grădina, ce vomu a-o face pomărie, mai întâiu și întâiu de tote trebe îngrădită tare bine, nu numai ca de clacă, ci îngrăditu omenesce, cu gardu de nuele, cu pântu, zidu ori cu — *gardu viu*.

Din traista cu minciunile.

Cătanele și crășmarulu.

Trei cătane au intrat odată într'o crășmă, dér nici unulu n'avea măcar o lăscă; au cegetat însă, că dór, dór voru puté scapa cum-va și să nu plătescă.

După-ce au beut și s'au ospetat bine, au început a se sfădi.

„Eu am să plătescu totu!” dîse celu mai bătrănu.

— „Asta mi-ar mai trebui!” adause altu doilea. „Să plătescu tu pentru mine?”

— „Ce vrei voi? Așa și pe dincolu”, le dîcea celu mai tineru, că dór eu nu voi fi beut pomana moșulu.”

În sfada lor vine crășmariulu și le dîce: să nu se mai sfădescă, că elu a aflat unu bun mijlocu pentru plată, care-i va mulțami pe toti.

— „S'au dîm!” strigară ea dintr'o gură.

— „Eu”, dîse crășmariulu, „imi voi lega ochii și pe acela, pe care lu voi prinde dintăiu, va trebui să plătescu totu.”

Acésta au așteptat'o hoții de ei și îndatá ce au vedutu pe crășmariu orbăcându prin casă și lovindu se de mese și scaune, au tulit'o la fugă.

Intr'unu târziu vine crășmăreasa, ér crășmarulu nesoindu cine-i, o prinde și strigă neocăjită către ea: „Tu trebe să plătescu totu!”

MULTE ȘI DE TOATE.

Ingerulu copilului

Diareloru englese li-se scrie următoarele din India: Mai multu oficeri se duseră la vânătu de tigri, dér spre séră se întórseră acasă fără nici o pradă. Deorece puscile erau încărcate se hotărîră ca pe drum să-și petrecă uritul împușcându. Trecendu prin unu câmpu, în curéndu vedură unu ulioru mare de lutu, pe care și-l aleseră de țintă. Celu dintăiu atinse marginea dréptă a uliorulu. Altu doilea pușcă peste elu. Altu treilea puțin cam la stângăși isbi pământulu. Deodată se auzi în interiorulu uliorulu unu strigatu și când oficerii se apropiară observară în ulioru unu copil de țigă, pe care mama sa ilu ase-

dase spre siguranță. Abia pușcatura din urmă îl deșteptă din somn. Oficerii luară cu ei copilulu și-lu crescură pe cheltuiala lor.

*

Principii domnitorii din Europa.

Europa are acum patruzeci principii domnitorii. Dintre aceștia Papa Leo XIII este cel mai în vârstă. Elu a intrat acum în au 83 ani alu vârstei sale. După elu vine marele duce Adolf de Luxemburg și principele Adolf de Schaumburg-Lippe cu 75 ani; regele Cristian IX de Danimarcă, ducele Ernest de Sachsen-Coburg-Gotha și marele duce Carolu de Sachsen-Weimar Eisenach cu câte 74 ani; regina Victoria a Marii Britanie și Irlanda și ducele Fridericu de Mecklenburg-Strelitz, cu câte 73 ani; principele Waldemar de Lippe cu 68 ani; ducele George II de Sachsen-Meiningen, marele duce de Baden și ducele de Sachsen-Altenburg cu câte 66 ani; marele duce de Odenburg cu 65; regele Albert de Saxonia cu 64; regele Oscar II alu Suediei și Norvegiei cu 63; Imperatul Francisu Iosif I alu Austriei, rege alu Ungariei și principele de Schwarzburg-Sonderhausen cu 62; principele George de Waldek și ducele de Anhalt-Dessau cu 61; principele Henric XIV Reuss cu 60 ani imaliniți.

Douăzeci, așadără jumătate din domnitorii Europei, au trecut peste vârsta de 60 ani.

Dintre cei următori 15 sunt în vârstă a doua omenescă. Aceștia sunt: Leopold II, Regele Belgiei, cu 57; regele Carolu alu României cu 53; principele Ioan II de Liechtenstein cu 52; principele Nichita de Montenegro cu 51; Sultanulu Abdul Hamid cu 50; regele Umberto I, alu Italiei cu 48; Tarulu Rusiei Alexandru III și regele George I de Grecia cu câte 47; principele Henric XXII Reuss linia bătrănu cu 46; principele Wilhelm II de Wurtemberg, regele Otto I de Bavaria și principele Albert de Monaco cu câte 44 ani, marele duce de Mecklenburg-Schwerin cu 41; principele Günther de Schwarzburg-Rudolstadt cu 40 și Wilhelm II, imperatul Germaniei, cu câte 33 ani.

În vârstă dintăiu stau următorii cincî domnitorii ai Europei: regele Carlos de Portugalia cu 29; marele duce de Hessa cu 24; regele Alexandru I alu Serbiei cu 16; regina Wilhelmina a Țerilor de josu cu 12, și în fine regele Alfonso XIII de Spania cu 6 ani.

Anii de guvernare ai domnitorilor Europei: Regina Angliei 55; ducele de Sachsen-Coburg-Gotha cu 48; principele de Waldek cu 47; imperatul Francisu Iosif I cu 44; marele duce de Baden cu 40; mării duci de Oldenburg, Sachsen-Weimar-Eisenach și de Sachsen-Altenburg cu câte 39; principele Reuss (linia bătrănu) 33; principele de Montenegro, marele duce de Mecklenburg-Strelitz și principele de Schaumburg Lippe cu câte 32; regele Greciei și regele Danimarciei cu 39; regele Belgiei cu 27; regele României și ducele de Sachsen-Meiningen cu 26, principele Reuss 25 ani. Afară de regina Angliei, care în 1887 și-a serbatu iubileulu de 50 de ani, optsprezeci domnitorii și-au serbatu jubileulu de 25 ani. Sub 25 de ani domnescu următorii: ducele de Anhalt-Dessau cu 21, regele Suediei 20; regele Saxoniei 19, principele de Lippe 17, Sultanulu Turcoiei 16; regele Italiei și papa Leo XIII 14, principele de Schwarzburg 12, Tarul Rusiei 11, ducele de Mecklenburg-Schwerin 9, Alfons XIII alu Spaniei, regele Otto alu Bavariei cu 6; imperatul Germaniei 4, regele Serbiei, principele de Monaco și regele Portugaliei cu 3, regina Wilhelmina, ducele de Luxemburg cu 2, regele de Wurtemberg cu 1; în fine ducele de Hessa, care încă n'a implinitu unu anu de domnie.

*

Unu banditu numitu șefu de poliție.

Ast-fel de lucruri, de sigur, că nu se petrecu decătu în America.

Bob Danton, șefulu unui bande de tâlhari, cari au jefuit în Octombrie trecutulu banca din Cofferville și au sévărșitu o mulțime de asinate, a fostu răsplătitu pentru faptele sale într'unu modu de necredutu.

Elu a fostu numitu șefulu poliției din Cofferville. Din cauza asta cetățenii de acolo potu dormi liniștiți. Bob Danton își cunoșce punșăii, ca și aceștia pe densusu. De când a primitu elu funcția aceasta nici o tâlhărie, nici o spargere nu s'a întâmplat în orașulu acela.

Bob era forte respectat și bogății bancherii îi erau recunosători. Dér étă că într'una din nopțile trecute, pe când toti erau siguri, o ceată mare de bandiți pătrundu în casele oator-va bancherii, îi asasinază și le iau o mulțime de bani în valóre de peste 2 milioane de fr.

Panica în orașu era gróznică. Toti chiamau poliștii, dér aceștia nicăiri. În séră aceea Bob îi adunase la prefectură unde le-a datu unu bauchetu, în care i-a îmbătatu pe toti.

În doru de di, când s'au deșteptatu poliștii, oătu-lu pe Bob de unde nu i. Elu a dispărutu împreună... cu fondulu de 300,000 de fr. alu poliției. Étă ce vrea să dîcă a pune capra păditóre peste varză.

*

Mórtea unui omu norocosu.

Baciccio Dodero, născutu dintr'o familie de josu, a murit mai dîtele trecute la Genua în etate de 78 ani dintre care 58 îi petrecuse în navigațiun.

Fu căpitanu în timpu de 38 de ani și nu e colțu cunoscutu în care elu să nu și fi îndreptat corabia sa. Negrii din Guineia pronunță cu recunoștință numele lui, căci elu îi vindecase de multe bóle și le ducea în tot-d'anna o mulțime de pesci, ce pescuia prin alte mări necunoscute de sêlbaticii negrii. Elu nu vorbea de oătu dialectulu ligurian și reușise să se facă să fie înțelesu de popórele cele mai depărtate.

Naile pe care călătorise, nici odată nu făcuse naufragii și scăpase din cele mai mari pericole. Ilu vedeai înjurându, gesticiulându, luându cele mai înalte note cu vocea lui puternică, care semăna mai multu cu fluieraturu, dându ordinele necesare echipagiului său, și după câte-va minute pericolulu trecea și naia abătută era scăpetă și și vedea de drumu.

Napoleonu III îi dădu o medalie de argintu: scăpase de naufragiu doué vapóre franceze. Altă medalie totu de argintu îi dăduse regina Angliei. Italia îi dăduse mai multe mențiuni onorabile.

Comercianții, cari navigau pe vaporulu societății „Burbatino”, comandat de căpitanulu Dodero, erau siguri că voru ajunge la destinația lor Neguțatorii din Cagliari așteptau trecerea vaporulu pe care era Dodero spre a încărca grănele lor. Și dómnele din diferitele porturi nu voru nita nici odată, că acestu ursu marinu, cu mâinile gróse șoisă să fiă și unu elegantu cavaleru.

NECROLOG. O nouă și grea pierdere a îndurat d-lu D. R. Cordescu, directorulu și întemeiatorulu institutulu „Lumina” din București, prin pierderea fiicei sale Silvia D. R. Cordescu, care răposă la București în 14 Ianuarie v. c. în etate de 14 ani. — Adresăm întristatulu tată condolențele noastre cele mai sincere.

— Pamfiliă Mihailă din Romoșelu, unulu din cei mai cinstiți și mai harnici locuitori în comună, a răposat pe la finea anulu trecut în etate de 77 ani. Băbă Vasile Vasileanu din Romoșelu ne scrie, că răposatul a fostu unu omu, cum rar mai poți găsi. Bunu la inima

temător de Dumnezeu și peste măsură
singurios, agonizând o avere fru-
mă. El a funcționat și ca primar
al comunei timp de 40 de ani, pur-
tând această slujbă cu credință, cu drepte-
tate și cu iubire față de frații săi. —
Dumnezeu să îl odihnească!

Trageri la sorți.

Comuna Viena, 2 Ian. ser 79, 81,
238 579, 694, 742, 977, 1632, 1674, 1973
2580, 2698, 2982. Tragerea următoare 1
Aprilie.

Losuri de stat 1858, 2 Ian. ser. 46,
51, 82, 115 166, 217, 221, 302, 326, 350
491. 569 659 694, 733, 820, 890. 963
1002, 1104, 1179, 1274, 1320, 1452 1693
1713 1779, 1830 1836, 2056, 2074, 2217,
2265, 2400, 2605, 2750, 2835, 2848, 2952,
2959 2997, 3040, 3069, 3173, 3183, 3208,
3245, 3319, 3345, 3486, 3580, 3586, 3678,
3682, 3757, 3764 3811, 3871 3974.

Credit, 1858, 2 Ian. ser. 250, 286,
299, 617, 841. 1134, 1531, 1649, 1696.
2249. 2383, 2821 3041, 3110, 3113, 3432,
3772, 3863, 3985. Tragerea următoare 1
Mai.

Crucea r. a. ser. 219/12. 1243/35.
1519/6, 2337/28, 2466/23, 3622/43, 3706/8.
4370/19, 4811/24, 5687/37, 5816/48,
6725/8 6799/9, 6976/25 7167/24, 7535/18
8684/48, 8880/17, 9284/22, 10038/15,
11560/3, 11596/41. 11835/25. Din amori-
tisare ser: 1283, 1451, 3400 5349 5367
5952, 6054, 9670, 9726, 11275. Tragerea
următoare 1 Maiu.

Fonciare 3%, Boden Credit, 5 Ian.
ser. 16/10, 835/34, 1316/24, 2288/17,
2536/28 2816/6 3017/44 3151/47 3341/17
4682/9, 5260/18, 6280/50, 7656/9, 7785/2

Losuri serb 3%, ser. 1602, 2073, 2251.
2626, 2650 2659 3200. 3663, 4388, 5090.
5215, 5496 5969, 6447. Tragerea urmă-
tore 14 Aprilie.

Căendarul săptămânii

Table with columns for Gerar., Sorele, Căendarul Gregorian, Căendarul Iulian, and dates for 1893.

Cursul losurilor private

din 25 Ian. n. 1893.

Table listing various commodities like Basilica, Credita, Clary, Navig. pe Dunare, Insbruck, Krakau, Laibach, Buda, Palffy, Crucea roșie austr., etc. with their respective prices.

Bursa de mărfuri din Budapesta

din 27 Ian. n. 1893.

Table with columns for Săminte, Calitatea per Hect., and Pretul per 100 chilogr. for various types of grain and oil.

Bursa din Bucuresoi

din 25 Ian. n. 1893.

Table with columns for Valori and Cursuri, listing various financial instruments and their values.

Tergul de rimători din Steinbruch. La 25
Ian. n. starea rimătorilor a fostă de 92.477
capete, la 17 Ian. au intrat 680 capete și
au eșit 766 rămânând la 18 Ian. un număr
de 92,391 capete. — Se notăză marfa:
ungurescă veche, grea dela 42 1/2 până la 43 1/2
cr. marfă ungurescă tineră grea dela 46 cr.
dăna la 46 1/2 cr., de mijloc dela 45 1/2 cr. până
la 46 — cr. ușoră dela 44 1/2 cr. până la 45 1/2
cr. — Marfă fărâncă grea dela 43 până la 43 1/2
cr. — de mijloc dela 43 1/2 cr. până la 44 1/2
cr. ușoră dela 42 cr. până la 44 — cr. — Marfă
de Românie Bákony de grea dela — cr. până
la — cr. transito mijloci grea dela — cr.
până la — cr. însă transito ușoră dela — cr.
până la — cr. transito dto țeposă grea dela —
cr. până la — cr. transito mijloci dela — cr.
până la — cr. Marfă sârbescă grea dela 42
43 cr. transito, mijloci grea dela 41 1/2—42 1/2
cr. transito ușoră de la 40—41— cr. Porcii

ingrășați de un an dela — cr. până la —
cr., ingrășați cu cucuruz dela — cr. până
la — cr., ingrășați cu ghindă dela — cr. până
a — cr. Cântăriți la gară cu 47.

Prețurile cerealelor din piața

Brașov.

Din 27 Ianuarie 1893 n.

Table with columns for Măsura și greutatea, Calitatea, and Valuta austriacă. Lists various types of grain and their prices.

Cursul pieței Brașov

din 28 Ianuarie st. n. 1893

Table listing exchange rates for various currencies like Banconote românești, Argint românești, Napoleon-d'or, etc.

Cursul la bursa din Viena

din 27 Ianuarie st n 1893.

Table listing various financial instruments and their prices, including Renta de aur, Renta de hârtie, and various bank actions.

Sosirea și plecarea trenurilor

în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 4 ore 20 min. dimineața.

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.

Trenul de persoane: 7 ore 23 min. seara.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

Trenul accel.: 5 ore 15 minute dimi-

Trenul mixt: 11 ore înainte de ameză.

Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zărnesci:

Trenul mixt: 9 ore 5 min. dimineața.

Trenul mixt: 5 ore 13 min. după am.

Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul mixt: 5 ore 20 min. dimineața.

Trenul mixt: 8 ore 50 minute a. m.

Trenul mixt: 3 ore 10 min. după am.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane: 8 ore dimineața.

Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.

Trenul mixt: 10 ore 5 minute seara.

2. Dela Bucuresci la Brașov:

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.

Trenul mixt: 6 ore 58 minute seara.

Trenul accel.: 10 ore 17 minute seara.

3. Dela Zărnesci la Brașov.

Trenul mixt: 6 ore 2 min. dimineața.

Trenul mixt: 1 ora 14 min. după am.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul mixt: 8 ore 25 min. dimineața.

Trenul mixt: 5 ore 32 min. după am.

Trenul mixt: 9 ore 25 min. seara.

Nou abonament

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Ianuarie 1893 st. v. se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foșiei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 12 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 40 franci
pe șase luni 20 "
pe trei luni 10 "

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 2 fl.
pe șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 8 franci
pe șase luni 4 "

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Numere singuratic
din „Gazeta Transilvaniei“
à 5 cr. se pot cumpăra în
librăria Nicolae Ciurcu, și
în tutungeria I. Gross.

Proprietar Dr. Aurel Muresianu.
Rdactor responsabil: Gregoria Maior.

A N U N Ţ I U.

Imi iau permisiunea de a face cunoscut P. T. publicului, precum și on. corpul ofiteresc, că am luat în primire cu ziua de 5 Ianuarie n. c.

Restaurațiunea Fleischer.

Mă voi silii, ca prin **mâncări bine gătitte**, curate și gustose, prin **vinuri curate și nefalsificate**, precum și prin un serviciu amabil și prompt să mulțumesc în toate privințele pe on. oșpeți. Mă rog pentru cercetare numerosă.

2-3.

GEORGE SOREA.

De închiriat.

Se închiriază dela Sftu-George a. c. 1893. Hotelul din Sinaia numit „Hotel Niculau” compus din 43 camere mobilate cu toate trebuințele unui Hotel de primul rang, situat în cea mai frumoasă stradă a centrului Sinaiei, împreună cu un restaurant mare deasemenea mobilat cu toate trebuințele, bucătăria mare, cu mașină sistematică, o spălătorie și pivniță de zarzavat.

Inchirierea se face pe termen până la cinci ani.

Pentru condițiile de închiriere amatorii sunt rugați să se adreseze în Sinaia la Tutorul Casei D-nu **Andrei Voina**, și la Ploșci la D-nu Avocat **C. Emilian.**

19,2-3.

Neapărat de lipsă pentru fiecare familie este **Caféua-Malz a lui Kathreiner Kneipp** cu gust de cafea bună.

Acosta este avantajosă că poate înlocui cafeua amestecată cu eichorie oferindu o cafea hrănitore și gustosă, un esecelent surrogat la cafea. De recomandat pentru femei, copii și bolnavi.

Pădiți-ve de imitații.

Se află în totu loculu. **1/2 Kilo 25 cr.**

3-52

Arëndare prin licitațiune.

Muntele SĂNTILIE din județul Prahova, România, proprietate a Bisericii Sf. Nicolae din Brașov, se va da în arëndă pe trei ani consecutivi începându cu Ianuarie 1893. Licitațiunea se va ține **Duminecă în 31 Ianuarie st. v. 1893** la Biserica Sf. Nicolae la 10 ore a. m.

Epitropia parochială a Bisericii Sf. Nicolae din Brașov (Scheiu).

182-5.

Dintre toate hărtiile pentru țigarete este recunoscută de cea mai bună hărtia de țigarete **veritabilă franțuzescă**

„Le Gloria“

fabricațiunea d-lor
JOSIFU BARDOU & FILS în
PERPIGNAN—PARIS.

60 medalii de aur, 16 diplome de onore mari, 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hărtia, care în fineț și bunătate întrece toate celelalte hărtii de țigarete ce există.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, dacă fiă care carticăă poartă firma **JOSIFU BARDOU & FILS.**

„Le Gloria“ se efectuează cu marginele netede seu crestate (perforate.)

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adecă într'o calitate neintrecută de fină.

„Le Gloria“ este de căpătat în Brașov la toate marchetăniile și băcăniile en-gros, precum și la fiă care debitantă mai bună de tutun.

52-3

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai nainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptulu numirea din urmă, deoarece în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probatu efectulu lor esecelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lățite și puține familii se voru afla la cari ară lipsi o mică provisiune din acestu medicamentu de casă esecelent.

S'au recomandat și se recomandă de cătră multu medior aceste pilule ca medicamentu de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relai mistuirii și constipații, precum: **perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mațelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri, hămorhoide (vina de aur) și c. l.**

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge și cu deosebire bună efectu asupra anemiei și asupra bôlelor ce izvoresc din acestu, precum: **gălbinae, dureri de capu nervose ș. a. m.** Aceste pilule purificătoare de sânge lucră așa de ușor, încatu nu pricinesc nici cele mai micu dureri și pentru aceea le poțe folosi și cele mai slăbite persoane, chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singuru numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15 la Viena, și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Unu sulă cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr., trimițându-se nefrancat cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă unu sulă cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare. 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr. 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de unu sulă nu se poțe espeda.

NB. În urma lățirii lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume **Pilule purificătoare de sânge ale lui I. Pserhofer** și numai acestea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este prevăcută cu iscalitura I. Pserhofer, și cari poartă pe capaculu cutiei totu aceeași iscalitură în colere roșă.

Dintre neumăratele scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțamesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lăsamă să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebunțat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Schlierbach, 22 Oct. 1888.

Stim. D-le! Subsemnatulu mă rog a-mi mai trimite 4 suluri cu pilule purificătoare de sânge cari în adevăr sunt foarte folositoare și esecelente. Cu dist. stimă **Ig. Neureuter**, medicu.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fostu voința lui D-șeu, că pilule D-v. au ajuns în mâine mele, și rezultatulu dela acestea îl atribui D-v.: Mă reciesc în patulu de leșă astfelu încatu nu mai putem lucră și a-și fi siguru deja mortă, decât nu m'ar fi scăpătu minunatele D-v. pilule. D-șeu se v' binecuvintese de mi de ori. Am confiența, că pilulele D-v. me voru face de totu sănătosă, așa precum a folosit și altora.

Theresia Kuffe.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele măței mele de 20 ani îți esprimu cea mai căldurosă mulțamire. Densa a suferit 5 ani de cataru la stomacu cronic și de apă. Vieta i era unu chin și se credea deja de perdută. Prin întemplantă a căpătat o cutiă cu esecelentele

Dv. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebunțare mai îndelungată s'a vindecatu. Cu distinsă stimă **Iosefa Weinzettel.**

Eichengraberamt bei Gfihl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatulu se rog a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevăr folositoare și esecelente. Nu potu întrelasa fără ca să v' exprim recunoscința mea în privința valorii acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va pute tuturor suferințelor. V' autorizez, ca acestu a mea mulțamită să o folosiți după plac și pe cale publică. Cu distinsă stimă **Ignaz Hahn.**

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! V' rog a-mi trimite unu sulă cu 6 cutii din pilulele D-v. universale purificătoare de sânge. Numai minunatorulu D-v. pilule am se mulțamesc, că am scăpatu de o suferință de stomacu, care m'a chinuit 5 ani. Aceste pilule n'are să-mi lipsescă nicu-odată și exprim prin acestu mulțamirea mea cea mai căldurosă. Cu cea mai mare stimă **Ana Zwickl.**

Liqueur din plante de Alpi, dela W. Ottm. Bernhard din Lindau în contra tuturor greutăților la stomacu. O buteliă 2 fl. 60 cr., o jumătate buteliă 1 fl. 40 cr.

Alifă americană, celu mai bunu mijloc în contra tuturor suferințelor reumatice: durerilor la șira spinării, ju ghiumi, ischiasu, migrenă, dureri nervose de dinți, dureri de capu, junghieri la urechi etc. 1 fl. 60 cr.

Esență pentru ochi, de Dr. Romershausen pentru întărirea și conservarea vederii. în flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatul balsam englezesc, o sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei (Fiakerpulver în contra catarului, răgușelei etc. 1 cutiă 35 cr. cu trimiterea francată 80 cr.

Franzbranntwein cu seu fără sare o sticlă 70 cr.

Balsam contra degeraturei de I. Pserhofer, de multu ani recunoscutu ca celu mai siguru remediu în contra suferințelor de degetură de totu felulu, precum și spre vindecarea ranelor forte învechite. 1 borcanu 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Helso seu Gesundheitssalz, unu remediu esecelent în contra catarului, lui, la stomacu, precum în genere în contra tuturor suferințelor ce provin dela mistuirea neregulată, unu pachetu 1 fl.

Balsam în contra gușiloru, mijlocu probatu în contra umflăturii la gatu unu flaconu 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de vieță. (Picăturile din Praga) în contra stomacului stricatu, mistuirii rele, greutăți de totu felulu, unu medicamentu de casă esecelent. 1 flaconu 22 cr 12 flacone 2 fl.

Prafuri în contra asudării picioareloru. Acestu prafu delatură asudatul piciorului și mirosulu neplăcutu, conservă încălțăminte și este probatu ca ne-strițios. Prețulu unei cutii 50 cr., cu trimitere francată 75 cr.

Suculu-Spitzwegeric unu medicamentu de casă foarte cunoscutu și esecelent în contra catarului, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticlă dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada-Tannochinin de I. Pserhofer, de unu lungu șir de ani recunoscută de medicu ca celu mai bunu mijlocu pentru crescerea părului. Unu borcanu elegantu aduștat 2 fl.

Plastru-universalu, de prof. Steudel, la rane din lovitură și impunsu, la totu felulu de bube rele și la umflături învechite, ce se spargu periodicu la picioare la degetu, la rănile și aprinderile de țipe și la multe alte suferințe de acestu soi s'a probatu de multe ori. Unu borcanu 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă de W. Bullrich. Unu medicamentu de casă esecelent în contra tuturor urmărilor digestiunii stricte precum: durere de capu, amețelă, cărcei la stomacu, acrelă în gatu, suferințe haemoridale, constipațiune etc. Unu pachetu 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toțe diarele austro-ungare și la casă, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositu se voru procura la cerere promptă și ieftin.

Trimiterele prin poște se efectuează iute, decât se trimite prețulu înainte; comănde mai mari și cu rambursă a prețului.

I. PSERHOFER, farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse No. 15.

Franco se efectuează acele comănde numai decât se trimite mai nainte și resp. porto postalulu, în casulu acesta speșele postale sunt multu mai ieftine, decâtu la trimitere cu rambursă.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căroru instrucțiune este prevăcută cu iscalitura I. Pserhofer, și cari poartă pe capaculu fiă cărei cutii totu aceeași iscalitură în colere roșă.

Susamintitele specialități se află și în Budapesta la farmacistulu I. von Török, Königsgasse 12. 17,1-12